

Yleisen ennakkoäänestyksen järjestäminen vuoden 2022 aluevaaleissa

KH 27.09.2021 § 207

731/00.00.00.00/2021

Lisätiedot:

kaupunginlakimies Lena Filipsson-Korento, puh. 050 354 0121
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Aluevaalit toimitetaan ensi vuonna sunnuntaina 23.1.2022 (ennakkoäänestys 12.–18.1.2022). Aluevaaleista löytyy yleistä tietoa oikeusministeriön vaalisivuilta kohdasta <https://vaalit.fi/aluevaalit>.

Kuntien vaaliviranomaiset (kunnan keskusvaalilautakunta, vaalilautakunnat, vaalitoimikunnat ja vaalitoimitsijat) toimivat aluevaaleissa normaaliin tapaan. Kuten kuntavaaleissa aluevaalien ennakkoäännten laskenta ja vaalipäivän äänten tarkastuslaskenta suoritetaan kunkin kunnan keskusvaalilautakunnan toimesta, mutta uusi perustettava aluevaalilautakunta vastaa aluevaalien ehdokasasettelusta ja vaalituloksen vahvistamisesta. Helsingin kaupungin erityisasemasta johtuen siellä ei toimiteta aluevaaleja, mutta Helsinki järjestää ennakkoäänestyksen yleisissä ennakkoäänestyspaikoissa ja laitoksissa muiden kuntien äänioikeutettuja varten.

Vaalilain ja OM:n vaaliohjeiden (<https://vaalit.fi/vaaliviranomaiskirjeita-ja-muistioita>) mukaan kaupunginhallituksen on hyvässä ajoin ennen vaaleja määrättävä yleiset ennakkoäänestyspaikat. Kunnassa on oltava vähintään yksi yleinen ennakkoäänestyspaikka. Kunta voi järjestää yleisen ennakkoäänestyksen joko omissa virastoissaan ja muissa toimipaikoissaan tai hankkimalla palvelun muulta luotettavalta taholta. Äänestyspaikat osoitteineen ja aukioloaikoineen on ilmoitettava Digi- ja väestötietovirastolle viimeistään 5.11.2021 klo 12.00 mennessä.

Oikeusministeriön vaaliohjeiden mukaan ennakkoäänestyspaikkoja on oltava riittävästi ja ne tulee sijoittaa sellaisiin paikkoihin, joihin äänestäjien on helppoa tulla ja joihin he vaivattomasti osaavat. Äänestyspaikan tulee olla esteetön ja helposti saavutettavissa. Tilan tulee olla riittävän suuri, jotta äänestys voidaan toimittaa sujuvasti ja luotettavasti. Ennakkoäänestyspaikkojen olisi hyvä pysyä mahdollisimman samoina vaaleista toiseen äänestäjien helpottamiseksi.

Käynnissä oleva covid-19 pandemia on, kuten kuluvan vuoden kuntavaaleissa, otettava järjestelyissä huomioon. Ennakkoäänestyspaikan on sijattava tilassa, jossa voidaan toteuttaa turvavälit niin äänestäjien kuin vaalivirkailijoiden osalta. Aukioloaikojen on oltava mahdollisimman laajat, paikalliset olosuhteet huomioiden. Kunta voi suositella, että osa äänestysajasta varattaisiin ensisijaisesti ns. riskiryhmiin kuuluville. Vaalivirkailijoita pitää rekrytoida riittävästi, tavanomaisten tehtävien lisäksi myös esim. jonojen ja turvavälien ohjaukseen. OM antaa myöhemmin tarpeelliset suositukset suojarusteista ja muista huomioon otettavista asioista.

Kauniaisissa on vuodesta 2017 alkaen järjestetty yleinen ennakkoäänestys omasta toimesta, äänestyspaikan ollessa kaupungintalon alakerran avoimessa aulatilassa. Ennakkoäänestyksen järjestämiseen liittyviä lukuisia käytännön järjestelyjä on helpottanut äänestyspaikan ollessa kaupungintalossa, missä vaalien järjestämisestä vastaava yleishallinto sijaitsee ja ennakkoääniä käsittelevä

keskusvaalilautakunta kokoontuu. Muita tarkoitukseen yhtä hyvin sopivia tiloja ei ole kaupungin hallinnassa, minkä takia ei oikeastaan ole mahdollista järjestää yleistä ennakoäänestystä muualla tai lisätä ennakoäänestyspaikkojen määrää.

Kaupungintalon aulatila toimi myös tämän vuoden kuntavaaleissa hyvin yleisenä ennakoäänestyspaikkana. Kuten kuntavaaleissa on tarkoitus hyödyntää kaupungintalon ala-aula kokonaisuudessaan sekä tilanteen niin vaatiessa ohjata äänestäjät sisään yhdestä ulko-ovesta ja ensisijaisesti ulos toisesta. Vuodenajasta johtuen ei kuitenkaan ole mahdollista järjestää äänestystä teltassa tai pitää jono ulkona. Toisaalta on huomioitava, että pääosa äänestäjistä ja vaalivirkailijoista on tuohon mennessä voinut saada suositusten mukaiset koronarokotteet.

Edellä mainitusta johtuen esitetään, että yleinen ennakoäänestys järjestetään tälläkin kertaa kaupungintalossa.

Yleinen ennakoäänestys on vaalilain mukaan toteutettava kunnanhallituksen määräämänä aikana, joka voi ennakoäänestysajanjakson puitteissa olla arkipäivisin klo 8-20 välisenä aikana ja viikonloppuisin klo 9-18 välisenä aikana. Hyväksi havaittu käytäntö on, että ainakin ennakoäänestyksen ajanjakson kahtena viimeisenä päivänä paikka pidetään avoinna klo 20 saakka. Yhden ennakoäänestyspaikan on ennakoäänestystä varten oltava avoinna ko. ajanjakson kaikkina päivinä. Yleistä ennakoäänestämistä koskevasta kunnan päätöksestä tulee käydä ilmi jokaisen ennakoäänestyspaikan nimi, käyntiosoite, aukiolopäivät ja päivittäinen aukioloaika. Tästä tiedotetaan keskusvaalilautakunnan toimesta hyvissä ajoin ennen vaaleja.

Vuosien 2018 ja 2019 vaaleissa aukioloajat olivat arkisin klo 10–20, paitsi perjantaina, jolloin oli klo 10–17, sekä viikonloppuna klo 10–14, yhteensä 55 tuntia. Todettakoon, että aamuisin on ollut melko rauhallista lukuun ottamatta ensimmäistä äänestyspäivää, kuten myös perjantaisin. Tämän vuoden kuntavaaleissa äänestyspaikka oli auki arkisin klo 9–20 ja viikonloppuisin klo 10–16 (yhteensä 67 tuntia). Koska ennakoäänestysjakson tuolloin oli poikkeuksellisesti kaksi viikkoa, on haasteellista vetää johtopäätöksiä äänestyskäyttäytymisestä, mutta yleisellä tasolla voidaan sen todeta olleen linjassa aikaisempien vuosien kanssa. Covid-19 takia ei kuitenkaan esitetä vielä paluuta aiempiin aukioloaikoihin, mutta esitetään, että perjantain ja viikonloppun sulkemisajat aikaistetaan, jolloin ennakoäänestyspaikka olisi auki yhteensä 63 tuntia, eli edelleen selvästi enemmän kuin ennen pandemiaa.

Kaupunginjohtaja Christoffer Masar:

Kaupunginhallitus päättää:

- a) vuoden 2022 aluevaalien osalta määrätä Kauniaisten yleiseksi ennakoäänestyspaikaksi Kauniaisten kaupungintalon, osoite Kauniaistentie 10/Thurmanin puistotie 3, 02700 Kauniainen,
- b) järjestää yleinen ennakoäänestys a) -kohdassa mainitussa paikassa ennakoäänestysaikana:

ke-to klo 9–20
pe klo 9–18
la-su klo 10–15
ma-ti klo 9–20,

- c) valtuuttaa keskusvaalilautakunnan sihteerin päättämään tarkasta käyntiosoitteesta ja ilmoittamaan tiedot Digi- ja väestötietovirastolle vaaliviranomaisten päättämällä tavalla.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.